

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการ
บริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาล
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

PARTICIPATION OF THE COMMITTEE ON BASIC EDUCATION ACADEMIC ADMINISTRATION
OF PRIMARY SCHOOLS UNDER THE NAKHON SI THAMMARAT DISTRICT

12

พุมรินทร์ ไผชู*

ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง**

ดร.สำเริง จันทุม***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 240 คน จำนวน 16 โรงเรียนรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม 1 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t-test และค่า F จากการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า สรุปโดยภาพรวมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2. การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ที่มีอายุและประกอบอาชีพต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาที่สำคัญยิ่ง ได้แก่ ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองว่าต้องการให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนในเรื่องใด นำมาทำหลักสูตรร่วมกัน ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้ชัดเจน

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

*** สถาบันวิจัยสังคม ศูนย์นครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to investigate the involvement of the Basic Education Commission on Academic Administration of Primary Schools under the Nakhon Si Thammarat municipality, 2) to compare of the Committee on Basic Education and civic education in schools by province, age, occupation, level of education. The study involved the development of the basic education of the school. The sample used in this study is the Basic Education 240 people in 16 school sample of 148 people who used to collect samples one set of statistics used in data analysis were percentage, average, standard deviation and t-test and F test from one-way analysis of variance (One-Way ANOVA).

The results showed that:

1. The part of the basic education to the academic administration of the elementary school district in the province under the conclusion overall participation in education at a high level.
2. A part of the basic education for the academic administration of primary schools under the jurisdiction of municipalities in the province shows that age and occupation are found to have contributed to the academic administration of the primary schools of municipality in the province. Overall, no significant difference in the level of education and are found to be significantly different statistically at the .05 level.
3. Approach to the development of education in the school board should include a critical survey of the needs of the students and parents that want the school teaching and learning in any subject. The curriculum should be organized activities that promote community involvement programs to suit students and the local curriculum.

ภูมิหลัง

ในยุคโลกาภิวัตน์ได้เปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ไปจากเดิมหลายอย่างเพราะมีการแข่งขันทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยีมากขึ้น ประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมคนเพื่อมารองรับการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ การจัดการและการบริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกันจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการ จึงจะทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (ธีระ รุญเจริญ. 2553 : 7) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาทั้งสามรูปแบบในหมวด 3 ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ ในเรื่องสาระความรู้ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ด้านภาษา โดยเฉพาะการใช้ภาษาไทย ด้านคณิตศาสตร์ ด้านการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งให้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล และปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา นอกจากนี้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต้องส่งเสริมให้ผู้สอน จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มี

การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ การประเมินผลผู้เรียน ให้สถานศึกษาพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ส่วนการจัดสรรโอกาส ในการเข้าศึกษาต่อให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบด้วยหลักสูตรการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทต้องมีความหลากหลาย โดยส่วนกลางจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองดี การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะของสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มเรื่องการพัฒนาวิชาการวิชาชีพชั้นสูง และการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และสังคมศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545)

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2554 มุ่งพัฒนาและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ คุณธรรม ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาสู่คุณภาพระดับสากลยกระดับคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีคุณธรรมและสำนึกความเป็นไทย โดยเน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็นมีทักษะการคิดวิเคราะห์ เชื่อมมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและมีความสามารถด้านเทคโนโลยี โดยผู้เรียนได้รับการพัฒนา อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับ ความถนัด และเต็มตามศักยภาพพัฒนากลไกบริหารจัดการใหม่ที่มีมุ่งเน้นประสิทธิภาพการจัดการศึกษาการระดมทรัพยากร การกระจายอำนาจให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และระบบประกันคุณภาพภายในในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก การสนับสนุนงบประมาณที่เน้นอุปสงค์หรือผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตลอดจนความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ ใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถในการสื่อสารการคิดการแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนเป็นบุคคล ที่มีความเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อสังคม (นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 40 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมากทั้งนี้เพราะการบริหารการศึกษาของโรงเรียนจะมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพย่อมจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละท้องถิ่นด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นเสมือนผู้แทนของท้องถิ่นย่อมต้องมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษายังสะท้อนหน้าที่ความรับผิดชอบตามแนวทางที่กำหนดไว้ว่า ทุกคนจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา (All for Education) ดังนั้น บทบาท อำนาจ หน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษา จะมีมากขึ้นกว่าเดิมมาก คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่ในการวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจ ในภารกิจทั้งที่เป็นงานสำคัญและงานประจำของการบริหารจัดการในสถานศึกษาทั้งในด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป (ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษา ยุคปฏิรูปการศึกษา อ้างอิงใน; ชีระ รุญเจริญ. 2553)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดให้มีการประชุมการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานโดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ณ หอประชุมกองทัพเรือ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวในการบรรยายพิเศษ เรื่อง “ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการจัดการศึกษา” ความตอนหนึ่งว่า “ในโลกปัจจุบันมี 3 ทางโน้ม ที่เป็นสิ่งสำคัญ ได้แก่ ทางโน้มที่ 1 คือ ทางโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมให้การศึกษาดีขึ้นทางโน้มที่ 2 คือ การให้คนอื่นมีอำนาจ หรือ Empowerment โดยไม่เชื่อว่าสังคมมีความแตกต่างกันน้อยลง แต่วันวันยิ่งจะมีความแตกต่างกันมากยิ่งขึ้น การให้พลังอำนาจ คือ การทำให้คนที่มีความแตกต่างกันช่วยกันบันดาลให้เกิดสิ่งที่เป็นความปรารถนาที่แตกต่างกันได้ การเสริมพลังอำนาจนับว่ามีความสำคัญอย่างมาก จากรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 ถึงรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่กำกับ ส่งเสริม ในเรื่องนโยบาย เป้าหมาย แผนหลักสูตรของสถานศึกษาซึ่งนับเป็นหน้าที่ที่กว้างขวางของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ทำให้เห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น นับเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ ตัวแทน จากฝ่ายต่าง ๆ ที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ มีภาระงานมาก จึงไม่มีเวลา การเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษาต้องเชิญให้ร่วมเป็นกรรมการ และบางส่วนยังมีความเข้าใจว่ามีหน้าที่เพียงให้คำปรึกษา หรือสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในงานวิชาการซึ่งถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา (วรการณ สามโกเศศ. 2550 : 28)

การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การปรับปรุงกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อ งานการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็นการบริหารสถานศึกษา โดยจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามกระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สารแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมให้ครู จัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และการวัดผลประเมินและเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้นการที่โรงเรียนจะพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการจะต้องทำให้เขาพอใจในด้านการบริหารงานวิชาการ สร้างความร่วมมือและแก้ไขปัญหาการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารต้องดำเนินการที่เกี่ยวกับการที่แสวงหา และเขียนปรัชญา จุดประสงค์ของการจัดการศึกษาในโรงเรียนออกมาให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางให้ครูปฏิบัติได้ บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเป็นอย่างดี รู้จักแนะนำให้ครูรู้จักใช้และทำประมวลการสอน ทำโครงการสอนหรือบันทึกการสอน รู้หลักในการจัดตารางสอน จัดรายการวิชาต่าง ๆ ได้เหมาะสมเป็นผู้ให้การนิเทศ หรือหาผู้ให้การนิเทศมาให้การนิเทศแก่ครู รู้จักจัดทำ จัดหาสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และให้ครูรู้จักเลือก และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดห้องสมุดให้ครูและนักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมให้ครูรู้จักวิธีการประเมินผล การเรียนการสอน และนำผลการสอบมาปรับปรุงการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูคิดค้นนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ ในการสอน ด้านวิชาการของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน (จเร สุวรรณโชติ, 2552)

จากการรายงานสรุปผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองปากพองทั้ง 5 โรงเรียน อำเภอปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2553 ตามที่สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) ได้จัดทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ประจำปีการศึกษา 2553 สรุปผลค่าเฉลี่ยระดับประเทศทั้ง 5 โรงเรียน วิชาภาษาไทย 31.22% วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 47.07% วิชาอังกฤษ 20.99% วิชาคณิตศาสตร์ 34.85% วิชาวิทยาศาสตร์ 41.56% วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา 54.31% วิชาศิลปะ 41.10% วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี 52.52% แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกวิชาคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ทุกวิชา (เรณู คงขาว, 2553)

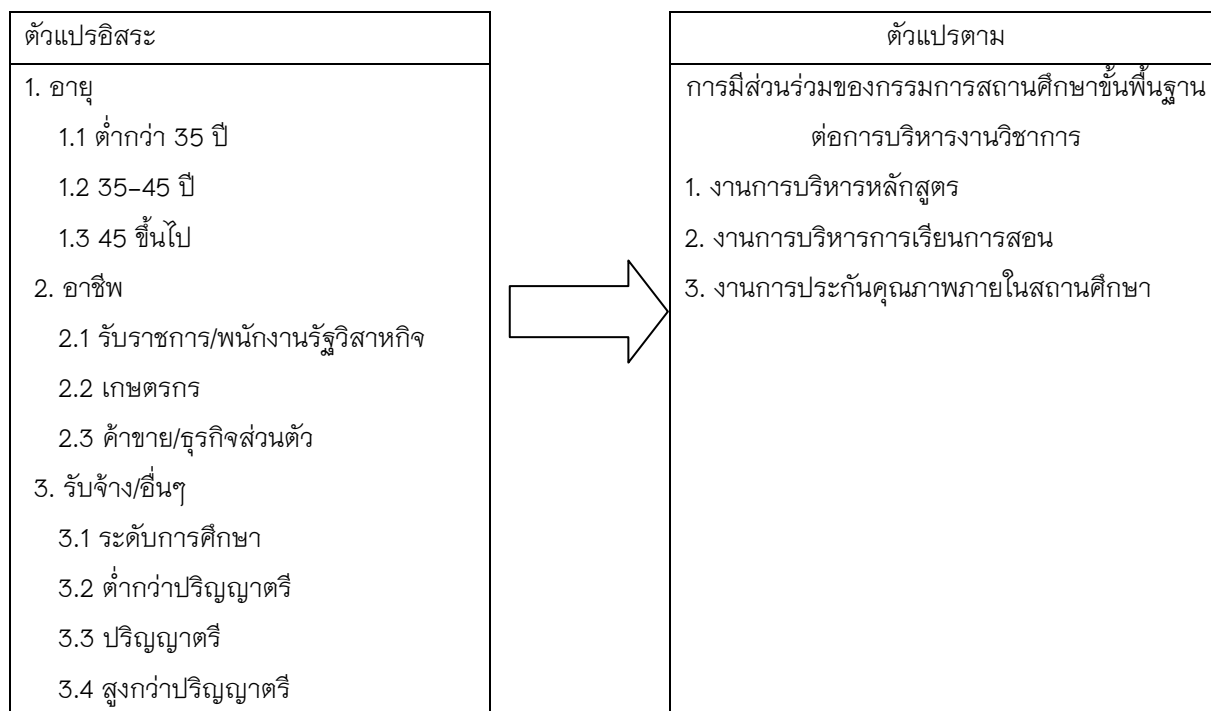
การศึกษาซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ดังนั้นทิศทางการศึกษาของเทศบาลที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษจะต้องมีการปรับตัว ตลอดจนพัฒนาบุคลากรและระบบการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเพื่อรองรับการจัดการศึกษา ในอนาคต และเตรียมความพร้อมในด้านการศึกษาในท้องถิ่น จัดให้มีหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อประยุกต์ ให้เข้ากับบริบทของท้องถิ่นนั้น ๆ รวมทั้งการให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น การศึกษาจะมีคุณภาพได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะร่วมกันคิด ร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นให้ยั่งยืนต่อไป

จะเห็นได้ว่าปัญหานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำน่าจะมาจากการขาดการบริหารงานจากสภาพปัญหานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำดังกล่าวแสดงว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังไม่ประสบผลสำเร็จและกระบวนการสำคัญ ที่จะพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ คือ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยมีครูผู้สอน ผู้ปฏิบัติงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนับว่าเป็นกลไกสำคัญที่สุดในการพัฒนางานวิชาการให้บรรลุตามเป้าหมายดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาล ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 16 โรงเรียน มีจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาทั้งสิ้น 240 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้จำนวนดังนี้

1. เจาะจง (Purposive Sampling) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากโรงเรียนทั้งหมด 16 โรงเรียน

2. สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนตามข้อ 2.1 โรงเรียนละ 8 คน เพื่อให้ได้จำนวนตามเกณฑ์ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., อ้างถึงใน สมบูรณ์ สุริยวงศ์, 2553 : 100) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 148 คน

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมาโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะสำรวจเป็นรายการ (Check List) ซึ่งได้แก่ สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยถามเกี่ยวกับ อายุ อาชีพและระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราชมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา

คุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ทั้ง 3 งาน คือ งานการบริหารหลักสูตร งานบริหารการเรียนการสอน งานการประกันคุณภาพภายในโดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะและภาษาที่ใช้

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและข้อนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ดำเนินการปรับปรุงและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง ซึ่งคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

3.1 มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี

3.2 เป็นอาจารย์สอนในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา

3.3 มีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา

4. นำแบบสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ทดลองใช้ (Try Out) กับคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 200) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

5. แก้ไขข้อบกพร่องและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำเสนอขอความเห็นชอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการกองการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้บริหารของสถานศึกษาในสังกัดเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม แก่ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. นับวันรับแบบสอบถามคืนโดยใช้ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 240 ฉบับจาก 240 ฉบับ คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

4. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนมาทุกฉบับด้วยตนเองหากข้อมูลตอนที่ 3 ฉบับใด ไม่มีรายละเอียดก็จะสอบถามเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแล้วดำเนินการจัดทำข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การวิเคราะห์โดยการทดสอบค่า F (F – test)

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า สรุปโดยภาพรวมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2. การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ที่มีอายุและประกอบอาชีพต่างกัน พบว่า การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาล ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่สำคัญยิ่ง ได้แก่ ควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองว่าต้องการให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนในเรื่องใด นำมาทำหลักสูตรร่วมกัน ควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนต่าง ๆ โดยจากผลการวิจัยที่ได้ ควรมีการนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการติดตามการนำผลการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา
2. ควรศึกษาความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมาเพิ่มเติม
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียงด้วย

เอกสารอ้างอิง

จเร สุวรรณโชติ. บทความวิชาการคอมพิวเตอร์ผู้เขียน: JARE ปรับปรุงล่าสุด: Tue 24 March 2009, 3:29 pm

ธีระ รุณเจริญ. ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษารอบ 2 และประเมินภายนอกรอบ 3

ข่าวฟาง: กรุงเทพฯ, 2553.

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554) เขียนโดย pornchai phokanyo วันพฤหัสบดีที่ 2 กันยายน 2010 เวลา 09:31

เรณู คงขาว. ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สร้าง : 1 กุมภาพันธ์ 2554 โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
ต้นแบบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2533.

วรากรณ์ สามโกเศศ. โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี 1. กรุงเทพฯ : มติชน. 2541.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.

สมบุญ สิริวงค์. ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2553.

